

Sygnatura akt: V GC 1971/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2018r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym

w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Berczyńska – Bruś

Protokolant: Joanna Adamiak

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2018 r. w Kaliszu

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O.

przeciwko S. W. (1)

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego S. W. (1) na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. kwotę 563,12 zł (pięćset sześćdziesiąt trzy złote 12/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 22 września 2018 r. do dnia zapłaty,
2. umarza postępowanie w pozostałym zakresie,
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 30 zł (trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 1217 zł (jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego,
4. przyznaje i nakazuje wypłacić z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu na rzecz adw. I. M. kwotę 1217 zł (jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu,
5. zwalnia pozwanego od kosztów sądowych i nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt V GC 1971/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. wniósł o zasądzenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym od pozwanego S. W. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma (...) w L. kwoty 1.851,22 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 14 listopada 2015r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powód wskazał, że roszczenie wynika z zawartej z pozwanym umowy windykacji roszczeń pieniężnych nr (...) z dnia 5 marca 2014r. Na podstawie przedmiotowej umowy, powód rozpoczął procedurę czynności windykacyjnych w celu wyegzekwowania zadłużenia od dłużnika S. W. (2). W związku z faktem, iż na etapie windykacji polubownej nie udało się wyegzekwować zadłużenia, powód skierował sprawę przeciwko dłużnikowi na drogę postępowania sądowego. Na mocy wniesionego pozwu, Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim, w dniu 2 czerwca 2014r. wydał na dłużnika nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, który powód otrzymał w dniu 17 czerwca 2014r. Dłużnik w ustawowym terminie wniósł sprzeciw, w którym zakwestionował istnienie roszczenia.

Powód sprzeciw otrzymał w dniu 29 września 2015r. Zgodnie z zawartą umową, w przypadku spornych wierzytelności, pozwany był zobowiązany do poniesienia kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych oraz do wpłacenia zaliczki w wysokości 25% wynagrodzenia na podstawie umowy nr (...) z dnia 5 marca 2014r., a w szczególności postanowień § 8 pkt 3 i § 9 pkt 3 do tej umowy. W dniu 30 października 2015r. powód wezwał pozwanego do zapłaty. Pozwany należności nie uregulował.

Do pozwu załączono umowę o przelewie wierzytelności z dnia 5 marca 2014r. z załącznikiem nr 1, wezwanie do zapłaty z fakturą (...) Forma nr (...) z 23.10.2015r. na kwotę 1.851,22 zł, wezwanie do zapłaty S. W. (2) i zawiadomienie go o przelewie wierzytelności, nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim z 2.06.2014r., sprzeciw od nakazu zapłaty z załącznikiem.

W dniu 7 października 2016r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Kaliszu wydała nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt V GNc 3734/16 zgodnie z żądaniem pozwu.

Nakaz zapłaty stracił moc w wyniku wniesienia przez pozwanego w ustawowym terminie sprzeciwu od nakazu zapłaty. Sprzeciw został wniesiony co do całości nakazu. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu sprzeciwu wskazał, że powód pominął w swoim pozwie dalszy tok postępowania sądowego jakie toczyło się przeciwko S. W. (2) przed Sądem Rejonowym w Sokołowie Podlaskim. Zgodnie z wiedzą pozwanego, który nie był jego stroną doszło w nim do zawarcia ugody sądowej, a następnie wobec jej niewykonania przez dłużnika wszczęto dalsze kroki w celu wyegzekwowania roszczenia. Pozwanemu nie udzielono żadnych informacji odnośnie stanu prowadzonej sprawy, występując jednocześnie na drogę postępowania sądowego w niniejszej sprawie. Dochodzona wobec pozwanego kwota to zaliczka na poczet wynagrodzenia, które nie ma charakteru ostatecznego (§ 9 ust. 4 umowy), zaś do ponoszenia kosztów zastępstwa procesowego pozwany nie był zobowiązany (§ 8 ust. 3). Nie do zaakceptowania jest sytuacja, w której powód miałby oprócz wynagrodzenia prowizyjnego (15%) otrzymać pełne koszty zastępstwa procesowego od pozwanego w sytuacji, gdy sam zrezygnował z ich dochodzenia i wyegzekwowania od dłużnika, rezygnując z nich w ugodzie. Skoro powód zdecydował się na zawarcie ugody i zrezygnował z części roszczenia, to przedmiotowe koszty (zaliczka na poczet prowizji i koszty zastępstwa procesowego) powinny być liczone przy uwzględnieniu kwoty z ugody, a nie pierwotnego roszczenia pozwanego. Zgodnie z wiedzą pozwanego ugoda została zawarta na 5.000 zł. Do sprzeciwu załączono wezwanie pozwanego jako świadka przed Sądem Rejonowym w Sokołowie Podlaskim i pismo pozwanego do przedstawiciela powoda z dnia 7 grudnia 2015r., w którym wyraża zgodę na zawarcie ugody do kwoty 5.000 zł płatnej w dwóch ratach po 2.500 zł.

W odpowiedzi na sprzeciw pełnomocnik powoda podtrzymała żądanie pozwu. W wyniku zaskarżenia sprzeciwem nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym zaktualizował się dla pozwanego obowiązek uiszczenia na rzecz powoda kwoty koniecznej na pokrycie kosztów zastępstwa procesowego oraz 25% zaliczki na poczet należnego powodowi wynagrodzenia (§ 8 pkt 3 i § 9 pkt 3 umowy). Powód w niniejszej sprawie dochodzi tych kwot. Powód przyznał, że postępowanie sądowe przeciwko dłużnikowi pozwanego zakończyło się ugodą, na którą pozwany wyraził zgodę, będąc poinformowany przez powoda o kosztach jaki będzie zobowiązany ponieść. Obecnie ze względu na niewywiązywanie się przez dłużnika z zawartej ugody sprawa znajduje się na etapie postępowania egzekucyjnego. Powód zaprzeczył twierdzeniom, jakoby pozwany nie był informowany o aktualnym stanie sprawy. Wyraził również zgodę na zawarcie ugody z pełną świadomością kosztów, jakie będzie zobowiązany ponieść. Do pisma załączono korespondencję mailową powoda do dłużnika oraz do pozwanego.

W wyniku wniosku pozwanego o ustanowienie z urzędu pełnomocnika i zwolnienia od kosztów sądowych Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Kaliszu postanowieniem z dnia 3 kwietnia 2017r. oddaliła wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowiła dla wnioskodawcy adwokata z urzędu.

W piśmie procesowym z dnia 21 sierpnia 2017r. ustanowiony z urzędu pełnomocnik pozwanego wniosła o oddalenie powództwa i złożyła wnioski dowodowe celem wykazania, że pozwany miał nie ponosić kosztów zastępstwa prawnego, czy też kosztów windykacji. Koszty te miały obciążać jego dłużnika. Powód zawierając ugodę z S. W. (2) działał na szkodę pozwanego. Do pisma załączono korespondencję stron.

Pismem z dnia 25 września 2018r. pełnomocnik powoda ograniczyła powództwo do kwoty 563,12 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 22 września 2018r. ze względu na dokonane przez powoda w dniach 26 października 2016r. i 21 września 2018r. potrącenia wzajemnych wierzytelności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przedstawiciel powoda, doradca klienta A. B. negocjował z pozwanym dwie umowy o windykację jego wierzytelności. Jedna była zawarta w 2013r., druga w 2014r. Były to umowy powierniczego przelewu wierzytelności. A. B. przedstawił pozwanemu ich treść, jak przebiega procedura windykacyjna, informował o prowizji i o kosztach prowadzenia sprawy na drodze sądowej. Informował o konieczności uiszczenia opłaty sądowej, a jeżeli sprawa okaże się sporna i dłużnik się odwoła się od nakazu zapłaty, o konieczności uiszczenia kosztów zastępstwa procesowego. Przedmiotem negocjacji mogła być tylko wysokość prowizji.

Dowód: zeznania świadka A. B. (k. 155 akt)

Pozwany nie mógł żądać zmiany postanowień umowy z powodem, nie miał wpływu na jej treść poza podaniem danych dłużnika. Umowa dotyczyła windykacji wierzytelności przysługujących pozwanemu od S. W. (2) w wysokości ponad 8.000 zł z tytułu dzierżawy rusztowań.

Dowód: zeznania pozwanego (k. 177 akt)

W dniu 5 marca 2014r. strony zawarły umowę o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń pieniężnych nr (...), zgodnie z którą pozwany, zwany powierzającym oświadczył, że przysługują mu względem dłużnika S. W. (2) bezsporne i wymagalne wierzytelności na kwotę 8.135,02 zł. Pozwany przelał na rzecz powoda te wierzytelności i zobowiązał się zawiadomić o tym dłużnika. W przypadku rozwiązania umowy, wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy zwrotne przekazanie pozwanemu wierzytelności miało nastąpić na podstawie zwrotnego przelewu wierzytelności (§ 4). W § 7 umowy przewidziano, że za skuteczne przeprowadzenie czynności windykacyjnych wierzytelności objętych umową powodowi przysługuje procentowe wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 15% należności głównej, powiększone o podatek VAT oraz ustawowe lub umowne odsetki naliczone od należności głównej.

W § 8 pkt 3 umowy wskazano, że wszelkie koszty związane z dochodzeniem wierzytelności na drodze sądowej i komorniczej ponosi pozwany, za wyjątkiem kosztów zastępstwa prawnego. W przypadku spornych wierzytelności koszty zastępstwa prawnego w wysokości stawek minimalnych przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości ponosi również pozwany i są one płatne w terminie trzech dni od daty doręczenia wezwania do zapłaty.

W § 9 pkt 3 umowy przewidziano, że w przypadku zakwestionowania przez dłużnika zasadności roszczenia na etapie postępowania przesądowego lub sporu sądowego to jest wniesienia przez dłużnika sprzeciwu, zarzutów od nakazu zapłaty, bądź też skierowania sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych, powierzający zobowiązany jest w terminie trzech dni od daty doręczenia od przejmującego wezwania do zapłaty wraz z fakturą proforma – do wpłacenia zaliczki w wysokości 25% uzgodnionego w umowie wynagrodzenia.

Dowód: umowa nr (...) z 5.03.2014r. (k.4-

6 akt)

W dniu 10 marca 2014r. powód wezwał S. W. (2) do zapłaty kwoty 8.453,36 zł, załączając zawiadomienie pozwanego z dnia 5 marca 2014r. o przelewie wierzytelności.

Dowód: wezwanie do zapłaty z 10.03.2014r. (k. 10 akt), zawiadomienie o

przelewie wierzytelności z dowodem doręczenia (k. 11 – 12 akt)

W dniu 2 czerwca 2014r. Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim wydał wobec S. W. (2) nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym kwoty 8.135,02 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania.

Dowód: nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 2 czerwca

2014r., sygn. akt I Nc 956/14 (k. 13 akt)

W dniu 29 września 2015r. powód otrzymał odpis sprzeciwu S. W. (2) od nakazu zapłaty.

Dowód: sprzeciw S. W. (2) od nakazu zapłaty z załącznikami (k.

14 19 akt)

W dniu 23 października 2015r. powód wystawił wobec pozwanego fakturę (...) Forma nr (...) na kwotę 1.851,22 zł, płatną w terminie do dnia 30 października 2014r. W treści faktury wskazano należność w kwocie 305 zł netto wyliczoną na podstawie § 9 pkt 3 umowy – windykacja (...) 8.135,02 zł oraz kwotę 1200 zł netto stanowiącą koszty obsługi prawnej w oparciu o § 8 pkt 3 umowy.

Dowód: faktura (...) Forma nr (...) z 23.10.2015r. z dowodem

doręczenia (k. 8 – 9 akt)

Pismem z dnia 30 października 2015r. powód poinformował pozwanego, że dłużnik S. W. (2) wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty i w oparciu o §8 pkt 3 i § 9 pkt 3 umowy z dnia 5 marca 2014r. wezwał pozwanego do zapłaty załączonej faktury proforma pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Dowód: wezwanie do zapłaty z 30.10.2015r. (k. 7 akt)

Pismem z dnia 7 grudnia 2015r. pozwany w związku z negocjowaną umową wyraził powodowi zgodę na obniżenie roszczenia do kwoty 5.000 zł, płatnej w dwóch ratach po 2.500 zł.

Dowód: pismo pozwanego do powoda z 7.12.2015r. (k. 37 akt)

Pozwany został wezwany w charakterze świadka na rozprawę w dniu 21 kwietnia 2016r. przed Sądem Rejonowym w Sokołowie Podlaskim w sprawie z powództwa powoda przeciwko S. W. (2).

Dowód: wezwanie świadka na rozprawę (k. 36 akt)

Powód wzywał mailowo dłużnika S. W. (2) do zapłaty kwoty wynikającej z ugody.

Dowód: mail z 5.07.2016r. i z 25.07.2016r. (k. 49 – 50 akt), z 12.08.2016r. (k.

52 akt)

Mailem z dnia 25 lipca 2016r. i z 30 sierpnia 2016 powód wezwał również pozwanego do zapłaty kwoty 1.851,22 zł, a w dniu 16 listopada 2016r. także kosztów zaliczki na czynności komornicze. W mailu z dnia 30 sierpnia 2016r., odczytanym w dniu 28 września 2016r., zagroził pozwanemu skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego.

Dowód: mail z 25.07.2016r. (k. 51 akt), z 30.08.2016r. (k. 53 akt) , mail z

16.11.2016r. i 21.11.2016r. (k. 56 – 59 akt)

Pismem z dnia 21 lipca 2017r. pozwany zwrócił się do powoda o podanie sposobu rozliczenia egzekwowanych kwot.

Dowód: pismo pozwanego z dnia 21 lipca 2017r. (k. 146 akt)

W dniu 8 sierpnia 2017r. powód wystawił noty księgowe, którymi uznał wobec pozwanego zwrot opłaty za czynności komornika w kwocie 185,98 zł, zwrot opłaty sądowej, skarbowej od pełnomocnictwa i opłaty za klauzulę w kwocie 156 zł i zwrot opłaty na czynności komornika w kwocie 83,85 zł.

Dowód: noty księgowe z dnia 8 sierpnia 2017r. (k. 142 – 144 akt)

Powód poinformował pozwanego o sposobie rozksięgowania dokumentów księgowych wystawionych wobec pozwanego dokonanych wpłatami.

Dowód: korespondencja stron (k. 147 – 152 akt)

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Opolu Lubelskim K. K. wyegzekwował na rzecz powoda od dłużnika S. W. (2) w sprawie KM 780/17 kwotę 1296,13 zł.

Dowód: pismo komornika K. K. z dnia 23.01.2018r. (k. 129

akt)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów, zeznań świadka A. B. oraz częściowo zeznań pozwanego.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego, że nie miał dostatecznej ilości czasu aby zapoznać się z wszystkimi zapisami umowy i że nie został poinformowany w sposób wyraźny, że będzie konieczność uiszczenia kosztów sądowych i adwokackich. Przeczą temu zeznania świadka A. B.. Pozwany nie był zmuszany do podpisania umowy. Jeżeli potrzebował więcej czasu na jej przeczytanie, z pewnością mógł to zrobić zanim zdecydował się ją podpisać. Sąd nie dał również wiary jego zeznaniom, że zapisy umowy były dla pozwanego niezrozumiałe. Treść i sposób pism sporządzanych samodzielnie przez pozwanego świadczą o tym, że możliwości intelektualne pozwanego pozwalały na zrozumienie treści umowy przedstawionej przez powoda. Ponadto mógł prosić A. B. o wyjaśnienie wszystkich wątpliwości.

Sąd zważył co następuje:

Strony zawarły umowę o powierniczym przelewie wierzytelności, zgodnie z którą pozwany przeniósł na rzecz powoda wierzytelności przysługujące mu względem dłużnika S. W. (2) z celu ich wyegzekwowania na zasadach określonych w umowie.

Zgodnie z art. 509 § 1 i 2 kodeksu cywilnego wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Wierzytelność przechodzi na nabywcę solo consensu, tj. przez sam fakt zawarcia umowy.

Umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły (art.510 § 1 k.c.).

Z treści umowy wynika, że powód zobowiązał się do przeprowadzenia czynności windykacyjnych w zamian za procentowe wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 15 % należności głównej, powiększone o podatek VAT i przekazania pozwanemu niezwłocznie po zwindykowaniu wierzytelności od dłużnika, pomniejszonych o wynagrodzenie wyliczone zgodnie z § 7 umowy.

Pozwany zobowiązał się natomiast do pokrycia wszelkich kosztów związanych z dochodzoną wierzytelnością na drodze sądowej i komorniczej z wyjątkiem kosztów zastępstwa prawnego. Kosztami takimi są z pewnością opłata sądowa od pozwu, opłata kancelaryjna i opłata skarbową od pełnomocnictwa.

W przypadku zakwestionowania przez dłużnika zasadności roszczenia na etapie postępowania przedsądowego lub sporu sądowego, czyli wniesienia przez dłużnika sprzeciwu pozwany zobowiązał się w terminie trzech dni od daty doręczenia wezwania do zapłaty do uiszczenia zaliczki w wysokości 25% wynagrodzenia.

Powód obciążył pozwanego kosztami obsługi prawnej i zaliczką na poczet wynagrodzenia w fakturze (...) forma z dnia 23 października 2015r., po wniesieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty przez dłużnika.

Postępowanie dowodowe wykazało, że roszczenie powoda znajduje uzasadnienie w treści umowie łączącej strony, podpisanej dobrowolnie i świadomie przez pozwanego.

Zapisy umowy w sposób jednoznaczny kształtują prawo powoda do wynagrodzenia i żądania pokrycia przez pozwanego kosztów postępowania sądowego. Zdaniem Sądu nie naruszają określonej w art. 353¹ k.c. zasady swobody umów albowiem nie sprzeciwiają się ani właściwości (naturze) stosunku ani ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Powodowi za świadczone usługi należy się wynagrodzenie, a umowa ustaliła jego wysokość w zależności od przewidzianych w niej okoliczności. Pozwany przed podpisaniem umowy zapoznał się z jej treścią, co również potwierdził własnoręcznym podpisem. Godził się na skierowanie sprawy na etap sądowy.

Postępowanie dowodowe nie wykazało, aby pozwanemu przysługiwało uprawnienie do uniknięcia zapłaty dochodzonej przez powoda kwoty. Powód nie uniemożliwił pozwanemu dokładnego zapoznania się z treścią umowy. Pozwany jest doświadczonym przedsiębiorcą i zna znaczenie skutków zawarcia pisemnej umowy.

Roszczenie powoda polegało więc uwzględnieniu, łącznie z dochodzonymi odsetkami ustawowymi.

Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (art. 481 § 1 k.c.).

Ze względu na ograniczenie powództwa do kwoty 563,12 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 22 września 2018r. Sąd uznał pozew za cofnięty w pozostałym zakresie i na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. orzekł o umorzeniu postępowania.

Orzeczenie o kosztach postępowania wydano na podstawie wynikającej z art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu i obciążono nimi w całości przegrywającego spór pozwanego. Na koszty które pozwany ma obowiązek zwrócić powodowi złożyła się opłata sądowa oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 5 listopada 2015r. poz. 1800) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa.

Sąd ponadto zwolnił pozwanego od kosztów sądowych i obciążył Skarb Państwa nieuiszczonymi kosztami sądowymi wywołanymi kosztami dojazdu świadka A. B. w kwocie 394,49 zł.

SSR Magdalena Berczyńska-Bruś